

بِسْمِ اللَّهِ

جمهوری اسلامی ایران

وزارت آموزش و پرورش

وزیر

شماره : ۱۴۰/۱۳۸

تاریخ : ۹۹/۰۲/۲۵

پوست :

کمیته مستندسازی

بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌های اداری

اعضای شورای معاونان جهت استحضار

واحد‌های مجری:

استان: مدیرکل

شهرستان، ----

واحد‌های آموزشی: ----

هماهنگ کننده در استان کمیته مستندسازی

کد: ۱۴۰/۹۹/۱/۵ / ص ۲ + فایل

معاونت / سازمان / مرکز / دانشگاه / دفتر / اداره کل استان ...

نظر به اینکه اهداف دوره‌های تحصیلی به منظور تجلی اهداف آموزش و پرورش متناسب با ویژگی‌ها و شرایط سنی دانش آموزان در دوره مربوط تدوین شده است تا زمینه دستیابی آنان به شایستگی‌های پایه را فراهم آورد و به رشد متوازن و همه‌جانبه ایشان کمک نماید، این اهداف مبتنی بر اسناد بالادستی، به‌ویژه سیاست‌های کلی ایجاد تحول در نظام آموزش و پرورش، مبانی نظری و سند تحول بنیادین آموزش و پرورش به تفکیک ساحت‌های شش‌گانه تعلیم و تربیت به تصویب رسیده و به‌عنوان اهداف نظام تعلیم و تربیت، مبین درجات دستیابی به مراتب حیات طیه است.

تصویب این اهداف؛ مدیران، برنامه‌ریزان و عوامل سهیم و مؤثر در تعلیم و تربیت، دانش آموزان را مکلف نموده است ضمن تلاش جدی برای تحقق آن‌ها، در برنامه‌ریزی امور، سازماندهی فعالیت‌ها و انجام وظایف خود به گونه‌ای عمل کنند تا دانش آموزان در پایان هر یک از دوره‌های تحصیلی به اهداف تعیین شده دست یابند، به منظور عملیاتی نمودن اهداف مذکور، با عنایت به ابلاغ برنامه وزارت آموزش و پرورش طی بخشنامه شماره ۱۴۰/۱۱۶ مورخ ۹۹/۰۲/۰۳ - موارد زیر ابلاغ می‌شود:

۱. سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی نظام تعلیم و تربیت رسمی در تمامی سطوح باید به‌منظور دستیابی به اهداف مصوب صورت گیرد؛ بنابر این بر بازنگری در سیاست‌گذاری در دوره‌های تحصیلی بر مبنای اهداف مذکور تأکید می‌شود و مقتضی است کلیه معاونت‌ها و سازمان‌ها تا تاریخ ۹۹/۰۴/۳۰ ضمن بازنگری در سیاست‌های دوره تحصیلی مربوط، انطباق با اهداف پیشنهادی اصلاحی را ارائه نمایند.

۲. تولید محتوا و اصلاح برنامه درسی دوره‌های تحصیلی باید مطابق با اهداف مصوب صورت گیرد؛ بنا بر این سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی با ارائه نقشه راه اصلاح محتوا تا تاریخ ۹۹/۰۵/۳۰ چگونگی انطباق محتوای کتب درسی با اهداف مصوب را تهیه و ارائه نماید.

بِسْمِ اللَّهِ

جمهوری اسلامی ایران

وزارت آموزش و پرورش

وزیر

شماره : .....

تاریخ : .....

پوست : .....

۳. برنامه‌های اجرایی حوزه‌ها با اهداف دوره‌های تحصیلی منطبق بر تحقق تربیت تمام‌ساحتی بازنگری و اصلاح گردد؛ ضمناً صدور هر نوع دستورالعمل و شیوه‌نامه با رعایت اهداف دوره‌های تحصیلی و تحقق‌پذیری آن مجاز است.

۴. ارزشیابی از برنامه‌ها، فعالیت‌ها و برونده‌های آموزش و پرورش، بر اساس اهداف مصوب باید صورت گیرد؛ بنابراین مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی و واحدهای ذی‌ربط با طراحی سازوکارهای لازم برای اثربخشی برنامه‌ها مطابق با اهداف مصوب هر دوره اقدامات لازم را انجام دهد و گزارش مرحله اول را تا تاریخ ۹۹/۰۶/۳۱ ارائه نماید.

۵. برنامه‌های آموزشی و توجیهی به‌منظور تبیین اهداف دوره‌های تحصیلی و چگونگی عملیاتی کردن آن در هر حوزه برای کارشناسان در سطوح مختلف خصوصاً مدیران مدارس طراحی و اجرا گردد. در این زمینه اقدامات لازم با پشتیبانی علمی سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی و دانشگاه‌های فرهنگیان و شهید رجایی و مسئولیت واحدهای مربوط با مشارکت مرکز آموزش ضمن خدمت تا تاریخ ۹۹/۰۵/۳۰ انجام شود.

۶. ادارات کل آموزش و پرورش استان‌ها موظف‌اند کلیه طرح‌ها و برنامه‌های استانی و منطقه‌ای را بر اساس اهداف دوره‌های تحصیلی طراحی و اجرا نمایند و نسبت به گفتمان‌سازی رویکرد تحولی مبتنی بر اهداف دوره‌های تحصیلی، اقدامات آموزشی و ترویجی را انجام دهند.

۷. دبیرخانه شورای عالی آموزش و پرورش و دبیرخانه شورای هماهنگی و اجرایی سند تحول و دبیرخانه زیر نظام‌ها نسبت به پیگیری اجرای مفاد این بخشنامه و رصد میزان تحقق اهداف ابلاغی؛ در برنامه‌ها به‌ویژه برنامه ابلاغی سال ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹ اقدام کنند و گزارش پیشرفت را در جلسات شورای هماهنگی سند تحول و کمیته پایش دبیرخانه شورای عالی آموزش و پرورش ارائه نمایند.

محسن حاجی میرزایی

شورای عالی آموزش و پرورش

اهداف دوره‌های تحصیلی

نظام تعلیم و تربیت رسمی عمومی

جمهوری اسلامی ایران

ارویش ۲۷

سلسله مراتب اهداف نظام تعلیم و تربیت رسمی عمومی

بیانیه مأموریت

• وزارت آموزش و پرورش مهم‌ترین نهاد تعلیم و تربیت رسمی عمومی، متولی فرآیند تعلیم و تربیت در همه ساحت‌های تعلیم و تربیت، قوام بخش فرهنگ عمومی و تعالی بخش جامعه اسلامی بر اساس نظام معیار اسلامی، با مشارکت خانواده، نهادها و سازمان‌های دولتی و غیردولتی است. این نهاد مأموریت دارد با تأکید بر شایستگی‌های پایه، زمینه دستیابی دانش‌آموزان در سنین لازم تعلیم طی ۱۲ پایه (چهار دوره تحصیلی سه‌ساله) تحصیلی به مراتبی از حیات طیبه در ابعاد فردی، خانوادگی، اجتماعی و جهانی را بصورت نظام‌مند، همگانی، عادلانه و الزامی در ساختاری کارآمد و اثر بخش فراهم سازد. انجام این مهم نقش زیرساختی در نظام تعلیم و تربیت رسمی عمومی خواهد داشت.

جهت افکار

• نظام تعلیم و تربیت رسمی عمومی در افق ۱۴۰۴، با اتکا به قدرت لایزال الهی، مبتنی بر نظام معیار اسلامی، فرهنگ و تمدن اسلامی-ایرانی و قوام بخش آنها و زمینه‌ساز جامعه جهانی عدل مهدوی (عج) و برخوردار از توانمندی‌های تربیتی ممتاز در طراز جمهوری اسلامی ایران در سطح منطقه، الهام بخش و دارای تعامل سازنده و مؤثر با نظام‌های تعلیم و تربیتی در سطح جهان، توانمند در زمینه‌سازی برای شکوفایی فطرت و استعدادها و شکل‌گیری هویت یکپارچه اسلامی، انقلابی-ایرانی دانش‌آموزان با توجه به هویت اختصاصی آنان؛ کارآمد، اثر بخش، یادگیرنده، عدالت‌محور و مشارکت‌جو، برخوردار از مربیان و مدیران مومن آراسته به فضائل اخلاق اسلامی، عامل به عمل صالح، تعالی‌جو و تحول‌آفرین، انقلابی، آینده‌نگر، عاقل، متعهد، امین، بصیر، حق‌شناس.

• تربیت انسانی موحد، مؤمن و معتقد به معاد و آشنا و متعهد به مسئولیت‌ها و وظایف در برابر خدا، خود، دیگران و طبیعت، حقیقت‌جو و عاقل، عدالت‌خواه و صلح‌جو، ظلم ستیز، جهادگر، شجاع و ایثارگر و وطن دوست، مهرورز، جمع‌گرا و جهانی‌اندیش، ولایت‌مدار و منتظر و تلاشگر در جهت تحقق حکومت عدل جهانی، با اراده و امیدوار، خودباور و دارای عزت نفس، امانت‌دار، دانا و توانا، پاکدامن و با حیا، انتخابگر و آزادمنش، متخلق به اخلاق اسلامی خلاق و کارآفرین و مقتصد و ماهر، سالم و با نشاط، قانون‌مدار و نظم‌پذیر و آماده ورود به زندگی شایسته فردی، خانوادگی و اجتماعی بر اساس نظام معیار اسلامی.

پروورش تربیت یافتگانی که:

- دین اسلام را حق دانسته و آن را به عنوان نظام معیار می‌شناسند و به آن باور دارند و آگاهانه و آزادانه برای تکوین و تعالی اخلاقی خود و دستیابی به مرتبه‌ای از حیات طیبه، از آن تبعیت می‌نمایند و به رعایت احکام دین و موازین اخلاقی مقید هستند.
- از دانش‌های پایه و عمومی سازگار با نظام معیار اسلامی، همچنین از توان تفکر، درک و کشف پدیده‌ها و رویدادها به عنوان آیات الهی و تجلی فاعلیت خداوند در خلقت و نیز، دانش، بینش و مهارت‌ها و روحیه‌ی مواجهه‌ی علمی و خلاق با مسائل فردی و خانوادگی و اجتماعی برخوردارند.
- درک مفاهیم اجتماعی و سیاسی و "احترام به قانون" و اندیشه‌ورزی در آن‌ها، شایستگی رویارویی مسئولانه و خردمندانه با تحولات اجتماعی و سیاسی را کسب می‌کنند و با رعایت وحدت و تفاهم ملی، در دفاع از عزت و اقتدار ملی می‌کوشند و با روحیه‌ی مسئولیت‌پذیری و تعالی‌خواهی و برخوردار از مهارت‌های ارتباطی، در حیات خانوادگی و اجتماعی (در سطوح محلی تا جهانی) با رعایت اصول برگرفته از نظام معیار اسلامی، مشارکت مؤثر دارند.
- با درک مفاهیم اقتصادی در چارچوب نظام معیار اسلامی، از طریق کار و تلاش و روحیه‌ی انقلابی و جهادی، کارآفرینی، قناعت و انضباط مالی، مصرف بهینه و دوری از اسراف و تبذیر و با رعایت وجدان، عدالت و انصاف در روابط با دیگران در فعالیت‌های اقتصادی در مقیاس خانوادگی، ملی و جهانی مشارکت می‌نمایند.
- دارای حداقل یک مهارت مقید برای تأمین معاش حلال باشند به گونه‌ای که در صورت جدایی از نظام تعلیم و تربیت رسمی در هر مرحله توانایی تأمین زندگی خود و اداره خانواده را داشته‌باشند.
- با درک مفاهیم بهداشت فردی و اجتماعی و مسائل زیست بوم طبیعی و شهری، به منزله امانات الهی شایستگی حفظ و ارتق سلامت فردی و بهداشت محیطی را کسب می‌کنند و با ورزش و تفریحات سالم فردی و گروهی، به نیازهای جسمی و روانی خود و جامعه بر اساس اصول برگرفته از نظام معیار اسلامی، پاسخ می‌دهند.
- با قدرشناسی و درک زیباشناسانه‌ی آفرینش الهی و مصنوعات هنرمندانه بشری، درک مفاهیم فرهنگی و میان فرهنگی و بهره‌گیری از قدرت تخیل، مهارت‌های اولیه در خلق آثار فرهنگی و هنری را به دست می‌آورند و برای حفظ و تعالی میراث فرهنگی، تمدنی و هنری در سطح ملی و جهانی براساس نظام معیار اسلامی می‌کوشند.

هدف عملیاتی

اهداف دوره‌های تحصیلی به تفکیک ساحت‌های تعلیم و تربیت

- دوره اول ابتدایی
- دوره دوم ابتدایی
- دوره اول متوسطه
- دوره دوم متوسطه

اهداف دوره‌های تحصیلی

مصوب نهم و پنجاه و دومین (۹۵۲) جلسه شورای عالی آموزش و پرورش، تاریخ ۱۳۹۷/۲/۱۰

مقدمه

اهداف دوره‌های تحصیلی، تجلی اهداف آموزش و پرورش متناسب با ویژگی‌ها و شرایط سنی دانش‌آموزان بوده و زمینه دستیابی آنان به شایستگی‌های پایه را فراهم می‌آورد و به رشد متوازن و همه‌جانبه ایشان، کمک می‌کند. مدیران، برنامه‌ریزان و عوامل سهیم و موثر در تعلیم و تربیت دانش‌آموزان، باید در برنامه‌ریزی امور، سازماندهی فعالیت‌ها و انجام وظایف خود به گونه‌ای عمل کنند تا دانش‌آموزان در پایان هر یک از دوره‌های تحصیلی به اهداف تعیین شده دست یابند. این اهداف مبتنی بر اسناد بالادستی، به‌ویژه سیاست‌های کلی ایجاد تحول در نظام آموزش و پرورش، سند جامع علمی کشور، سند چشم‌انداز بیست ساله کشور، مبانی نظری و سند تحول بنیادین آموزش و پرورش به تفکیک ساحت‌های شش‌گانه تعلیم و تربیت به تصویب شورای عالی آموزش و پرورش رسید.

ساخت تعلیم و تربیت امتدادی، عمادی و اطلاق

دوره اول ابتدایی

۱. با صفات مهربانی، بخشندگی، دانایی و توانایی خداوند آشنا شود و احساس اطمینان و آرامش حاصل از آن را ابراز نماید.
۲. با شناخت روش زندگی و آموزه‌های اخلاقی پیشوایان دینی (آداب و رفتار فردی و اجتماعی، راستگویی، نظم، پشتکار)، تأثیر آن را در رفتار خود نشان دهد.
۳. با قرائت صحیح نماز و آیات آسان قرآن، آموخته‌های قرآنی خود را در زندگی بکارگیرد.

دوره دوم ابتدایی

۱. با درک مفهوم اولیه هر یک از اصول دین، پذیرش و احساس تعلق خاطر خود نسبت به آن را نشان دهد.
۲. با مطالعه روش زندگی و آموزه‌های اخلاقی پیشوایان دینی (عزت نفس، تکریم والدین، احترام به طبیعت، دیگران، وفای به عهد) و شناخت احکام مورد نیاز، الگوهایی را برای عمل صالح شناسایی کند و در زندگی بکارگیرد.
۳. با قرائت صحیح و روان، درک مفاهیم عینی وانس با قرآن کریم، آموزه‌های آن را در زندگی بکارگیرد.

دوره اول متوسطه

۱. با شناخت کلی نظام معارف دینی و چگونگی تأثیر آن بر انتخاب‌ها و تصمیم‌ها در زندگی انسان، توانایی شکل دهی به هویت دینی و اخلاقی خود را کسب کند.
۲. با بررسی گفتار و سیره پیشوایان دینی (حق الناس، کرامت نفس، جدیت، قانون‌گرایی، امرار معاش، حفظ سلامت فردی، جمعی و زیست محیطی) ملاک‌هایی را برای انتخاب سبک زندگی شخصی و اجتماعی خود انتخاب و با عمل به آنها، میزان تأثیر آن را ارزیابی کند.
۳. با قرائت صحیح و روان قرآن کریم و تدبر در آیات موضوعی، آموزه‌های قرآنی را در زندگی بکارگیرد و به رعایت احکام مورد نیاز و اقامه نماز (فُرادا و جماعت) اهتمام ورزد.

دوره دوم متوسطه

۱. با درک وجه استدلالی و عقلانی معارف دینی، در مواجهه با پرسش‌ها و موقعیت‌ها، پاسخ‌های متقاعدکننده‌ای را با تکیه بر منابع و شواهد دینی ارائه و از حقانیت اندیشه خود دفاع نماید.
۲. با الگوگیری از سیره پیشوایان دینی، نقش ایشان را در احیای دین و ترسیم آینده بشریت (جامعه عدل مهدوی، عدالت خواهی، ظلم‌ستیزی، صلح‌جویی، عمران و آبادی) تبیین کند و دلالت‌های آن را در موقعیت‌های مختلف زندگی فردی و اجتماعی بکارگیرد.

۳. با باور به ظرفیت‌های قرآن و جاودانگی دین اسلام (جامعیت، ثبات، سازگاری با فطرت، پویایی نسبت به نیازهای حال و آینده) قادر است از آن برای حل نمونه‌های از مسائل دنیای امروز استفاده کند.

مات تعلیم و تربیت زیبایی‌شناسی و هنری

دوره اول ابتدایی

۱. با مشاهده اشیا اطراف، پدیده‌های طبیعی، فرهنگی و هنری ساده، دریافت حسی خود و لذت حاصل از آن را به زبان هنر ابراز کند.
۲. با تغییر سازنده در محیط و اشیا اطراف، قدرت تخیل، تجسم و خلاقیت خود را پرورش دهد.

دوره دوم ابتدایی

۱. با شناسایی و درک اهمیت عناصر زیبایی‌ساز در پیرامون خود، فضای زندگی خویش را بهبود بخشد.
۲. با خلق یک اثر هنری با استفاده از معیارهای زیبایی‌شناسی، قدرت تخیل، تجسم و ایده‌پردازی خود را تقویت کند.
۳. با شناخت اصول اولیه زیبایی‌شناسی، یک پدیده طبیعی یا اثر هنری را بررسی و چگونگی تأثیر آن را بر خود توصیف کند.

دوره اول متوسطه

۱. با بکارگیری اصول زیبایی‌شناسی و ارزشی، محیط زندگی خود را تغییر دهد و تأثیر آن را در بهبود کیفیت زندگی و دستیابی به آرامش روحی و روانی ارزیابی کند.
۲. با بهره‌گیری از قدرت تخیل، تجسم و ایده‌پردازی خود، اثر فرهنگی هنری خلق کند و ابعاد زیبایی‌شناسی آن را توصیف نماید.
۳. با انتخاب آثار فرهنگی هنری، آنها را بر مبنای اصول زیبایی‌شناسی و ارزشی بررسی و تأثیر آن را بر هویت خویش توصیف کند.

دوره دوم متوسطه

۱. با مطالعه آثار و مسایل حوزه هنر (رابطه هنر با: فناوری، اقتصاد، فرهنگ، اخلاق ...)، آن‌ها را بر اساس اصول زیبایی‌شناسی و ارزشی، نقد و تأثیر آن را بر خود و جامعه ارزیابی کند.
۲. با بکارگیری قدرت تخیل و ذوق هنری، اثری فرهنگی هنری را خلق کند و آن را بر اساس معیارهای زیبایی‌شناسی مورد ارزیابی قرار دهد.
۳. با انتخاب و بررسی آثار فرهنگی هنری بر مبنای اصول ارزشی و زیبایی‌شناسی، نقش هنر را به عنوان زبان مشترک میان انسان‌ها در بستر زمان و مکان تبیین نماید.

ساخت تعلیم و تربیت زینتی دینی

دوره اول ابتدایی

۱. با شناسایی ویژگی‌ها، نیازها و توانمندی‌های جسمی- حرکتی خود، رفتارهای متناسب با آن را برای حفظ شادابی، ارتقای سطح سلامت و توانایی‌های بدنی خویش به عنوان امانت الهی انجام دهد.
۲. با کسب آگاهی نسبت به محیط زیست، تاثیر عملکرد خود بر محیط زندگی، بررسی و نتایج آن را بکارگیرد

دوره دوم ابتدایی

۱. با شناسایی ویژگی‌ها، نیازها و توانمندی‌های جسمی- حرکتی و روانی خود، الگوی رفتاری متناسب با موقعیت‌های مختلف را انتخاب کند و سطح سلامت و شادابی خود را ارتقا دهد.
۲. با مشارکت در طرح‌ها و برنامه‌های بهداشت، سلامت، تفریحات سالم، تربیت بدنی و فعالیت‌های ورزشی، مسئولیت خود در قبال سلامت فردی، خانوادگی و جامعه را انجام و تأثیرگذاری آن را بر سلامت خود و دیگران مورد ارزیابی قرار دهد.
۳. با شناسایی محیط زندگی خود، تأثیر الگوی رفتاری خویش بر محیط زیست به مثابه آیات الهی را تبیین کند و عملکرد خود را بهبود بخشد.

دوره اول متوسطه

۱. با شناسایی معیارهای زندگی سالم، سطح سلامت جسمی، روانی، اجتماعی، معنوی خود را بررسی و روش‌هایی برای شکل دهی به هویت خود را انتخاب کند و بکارگیرد.
۲. با پذیرش مسئولیت در قبال سلامت و بهداشت جامعه، در برنامه‌های ارتقای سلامت، تفریحات سالم و تربیت بدنی، سالم سازی محیط زیست (محل/ مدرسه) مشارکت کند و روش‌هایی را برای بهبود کیفیت زندگی فردی و اجتماعی بکارگیرد.
۳. با شناسایی معیارهای محیط زیست سالم، و بررسی تأثیر الگوی رفتاری خود و دیگران بر سامانه‌های زیست محیطی محلی و منطقه‌ای، راه‌حلی برای حفظ و بهسازی زیست‌تانه خود بکارگیرد.

دوره دوم متوسطه

۱. عوامل فرهنگی اجتماعی، اقتصادی و سیاسی تأثیرگذار بر سلامت و توانایی جسمانی، روانی، اجتماعی و معنوی خود را شناسایی کند و با بکارگیری راهبردهای زندگی شایسته، به الگوی رفتاری پایداری دست یابد.
۲. با مشارکت در طرح‌ها و برنامه‌های بهبود سبک زندگی، تفریحات سالم، تربیت بدنی و ورزش، سالم سازی محیط زیست و عام‌المنفعه مسئولیت‌های خویش را نسبت به حفظ آفریده‌های خداوند و سلامت خود، خانواده و جامعه انجام دهد و میزان تأثیرگذاری آن را ارزیابی کند.

۳. با مطالعه مسائل و مشکلات محیط زیست در سطح ملی و جهانی و شناخت کارکرد نهادهای اجتماعی، به عنوان دوست‌دار و فعال زیست‌محیطی برای اصلاح و بهبود پایدار آن ایفای نقش کند.

ساحت تعلیم و تربیت ملی و فناوری

دوره اول ابتدایی

۱. با بهره‌گیری از مهارت‌های پایه یادگیری، پدیده‌های طبیعی و روابط ریاضی را مطالعه کند و یافته‌های خود را با دیگران به اشتراک بگذارد.
۲. با کسب مهارت‌های پایه فناوری، پرسشگری و خلاقیت، فرایند تولید یک محصول را تجربه کند.

دوره دوم ابتدایی

۱. با استفاده از مهارت‌های کار علمی و تفکر، پدیده‌های طبیعی (آیات الهی) و الگوها و روابط ریاضی را مطالعه کند و نتایج آن را برای حل مسائل روزمره زندگی بکارگیرد.
۲. با استفاده از مهارت‌های کار با دیگران، ایده‌ها و یافته‌های حاصل از فعالیت‌های علمی - پژوهشی (فردی و گروهی) را با دیگران به اشتراک بگذارد.
۳. با استفاده از یافته‌های علمی و فناوری و بهره‌گیری از مهارت‌های پایه فناوری، کالاها و وسایل مورد استفاده در زندگی روزمره را بررسی و ایده‌هایی برای بهبود کیفیت و استفاده مسئولانه از منابع پیشنهاد کند.

دوره اول متوسطه

۱. با استفاده از راهبردهای تفکر، الگوها و روابط حاکم بر پدیده‌ها را شناسایی کند و یافته‌های خود را برای حل مسائل و توسعه علمی بکارگیرد.
۲. در فرایند کار مشارکتی با بررسی ایده‌ها و یافته‌های علمی - فناوری یا گزاره‌های علمی و پژوهشی، دیدگاه‌های خود را ارائه و برای پاسخ به پرسشی جدید، طرح مطالعاتی و پژوهشی تهیه و اجرا کند.
۳. با بررسی فرآیندها، قوانین، اصول علمی و فناوری بکارگرفته شده در تولید یک محصول، روش‌هایی را برای بهینه‌سازی آن بکارگیرد.

دوره دوم متوسطه

۱. با تحلیل و ارزیابی الگوها و روابط حاکم بر پدیده‌های انسانی، طبیعی (آیات الهی) و حل مسایل ریاضی از مدل‌سازی برای شناخت و حل مسائل واقعی زندگی استفاده کند.
۲. طی یک فرایند کار مشارکتی در سطح مدرسه، ایده‌ها و یافته‌های علمی - فناوری را درباره یک موضوع مطالعه و آزمایش کند و یافته‌های خود را با رعایت اخلاق علمی در سطح فرامدرسه‌ای ارائه کند.

۳. با بهره‌گیری از سواد فناوری و بررسی وضعیت آینده / تحولات علمی و فناوری، ایده خود را در قالب یک طرح یا محصول ارائه کند.

ساخت تعلیم و تربیت اجتماعی و سیاسی

دوره اول ابتدایی

۱. با ایفای نقش خود به عنوان عضو از گروه (خانواده، دوستان، مدرسه)، احساسات و علاقه خود را نسبت به گروه با رفتار همدلانه، محترمانه و مشارکت‌جویانه نشان دهد.
۲. با رعایت نظم و قانون در روابط خانوادگی و اجتماعی (در سطح مدرسه و محیط زندگی) وظایف خود را در قبال دیگران انجام دهد.
۳. با شناخت خود به عنوان یک شهروند ایرانی، تعلق خاطر خود را نسبت به وطن و نمادهای آن نشان دهد.

دوره دوم ابتدایی

۱. با شناخت حقوق و مسئولیت‌های خود در زندگی خانوادگی و اجتماعی و بکارگیری رفتار سازنده و مسالمت‌جویانه، از قوانین و مقررات به صورت آزادانه و سازنده پیروی کند.
۲. با شناخت تغییرات محیط طبیعی و اجتماعی در گذر زمان، تأثیر آن را در زندگی خود تبیین کند.
۳. با کسب مهارت‌های شهروندی، نقش‌ها و وظایف خود را در قبال جامعه محلی با مشارکت در فعالیت‌ها و برنامه‌های زیست‌محیطی، فرهنگی، سیاسی اجتماعی انجام دهد.

دوره اول متوسطه

۱. با مشارکت در فعالیت‌های اجتماعی هویت‌ساز، نوع دوستی، ایثار و مسئولیت‌پذیری در قبال دیگران را تجربه نموده و با پرهیز از روحیه فردگرایی، توانایی تصمیم‌گیری مبتنی بر خرد جمعی خود را توسعه دهد.
۲. با شناخت وظایف و مسئولیت‌های خود در قبال زیست اجتماعی روش‌هایی برای تأثیرگذاری بر بهبود سبک زندگی اجتماعی و حفاظت از خود و دیگران در برابر مسائل و آسیب‌های اجتماعی انتخاب کند و بکارگیرد.
۳. با بررسی علل تکوین، تغییر و تداوم محیط طبیعی، اجتماعی، سیاسی و آشنایی با قانون اساسی و ساختار سیاسی کشور، درک خود را از روند تغییرات و تأثیرات آن بر زیست اجتماعی بیان کند.
۴. با شناخت شاخص‌های هویت ملی (ایرانی - اسلامی)، عملکرد خود را در راستای حفظ و ارتقای آن مورد بررسی قرار دهد.

دوره دوم متوسطه

۱. با شناخت حقوق و مسئولیت‌های خود در زندگی اجتماعی-سیاسی، مسائل جامعه (مشکلات و آسیب‌های اجتماعی، زیست محیطی و ...) را شناسایی کند و وظایف خود را برای حل آنها در راستای حفظ امنیت و منافع ملی، وحدت و انسجام اجتماعی انجام دهد.
۲. با بهره‌گیری از شیوه‌کنش‌اقناعی در تعاملات اجتماعی-سیاسی، مهارت گفتگو و مشارکت سازنده در فعالیت‌های جمعی و مدیریت مشارکتی را تجربه کند.
۳. با تحلیل سازوکارهای تکوین، تداوم و تغییر زندگی اجتماعی-سیاسی، موقعیت مکانی/زمانی را انتخاب کند و وظایف و مسئولیت‌های اجتماعی-سیاسی مترتب بر آن را در سطح خانوادگی، محلی، ملی و بین‌المللی انجام دهد.
۴. با تحلیل و ارزیابی فرهنگ و تمدن ایرانی-اسلامی و سیر تحول آن، روش‌هایی را برای صیانت و گسترش این فرهنگ و تعامل میان فرهنگی در سطح محلی، ملی و بین‌المللی پیشنهاد کند.

ساحت تعلیم و تربیت اقتصادی و حرفه‌ای

دوره اول ابتدایی

۱. با درک مفاهیم پایه اقتصاد (فایده، هزینه، مصرف)، روش‌های مصرف بهینه را در زندگی شخصی و خانوادگی بکارگیرد.
۲. با کسب مهارت‌های ساده کارآفرینی، قدرت تخیل و خلاقیت خود را برای تولید یک محصول یا خدمت بکارگیرد.

دوره دوم ابتدایی

۱. با شناسایی مفاهیم عمومی اقتصاد (تولید، توزیع و مصرف) و درک نقش مسئولیت‌پذیری و انضباط مالی در فعالیت‌های اقتصادی، روش‌هایی را برای حل مسائل ساده اقتصادی شناسایی کند و بکارگیرد.
۲. با کسب مهارت‌های اصلی کارآفرینی، قدرت تخیل و خلاقیت خود را برای تولید یک محصول یا خدمت اجرا، و نتایج آن را تحلیل کند.
۳. با درک مفاهیم اخلاق اقتصادی (کار و تلاش، رعایت حق‌الناس، نیکوکاری، امانتداری، پرهیز از اسراف و تبذیر)، رفتار خود در زندگی شخصی و ارتباط با دیگران را بر مبنای آن سازمان داده و عمل کند.

دوره اول متوسطه

۱. با شناسایی مفاهیم اصلی اقتصاد خانواده و درک شیوه‌های مالیه شخصی (پس‌انداز و مدیریت ریسک)، مصادیق آن را در زندگی به کار گرفته و در بهبود اقتصاد خانواده فعالانه مشارکت نماید.
۲. با شناخت از حرفه‌ها، مشاغل و کسب صلاحیت‌های فنی پایه در تولید و عرضه محصول، متناسب با علایق، استعدادها و جنسیت، برای انتخاب مسیر شغلی آینده خود برنامه‌ریزی کند.
۳. با شناخت مفاهیم کلیدی رفتار اقتصادی سازنده (شکر، قناعت، تعاون، منافع جمعی، رعایت حلال و حرام و حمایت از تولید ملی)، تأثیر آن‌ها را در امور فردی، خانوادگی و اجتماعی تحلیل و روش‌هایی برای بهسازی رفتارهای اقتصادی پیشنهاد دهد.

دوره دوم متوسطه

۱. با درک ابعاد و روند شکل‌گیری مسائل و تحولات اقتصادی در فضای واقعی و مجازی، الگوی رفتار اقتصادی خود، خانواده و جامعه را بررسی کند و روش‌هایی برای تدبیر معاش حلال بکارگیرد.
۲. با شناسایی تحولات عرصه اشتغال و سرمایه‌گذاری، صلاحیت‌های حرفه‌ای خود را ارزیابی و برای کسب و کار و نقش‌آفرینی اقتصادی در آینده برنامه‌ریزی کند.
۳. با شناخت عمومی از بخش‌ها و سیاست‌های کلان اقتصادی و درک رفتارهای مثبت و منفی بازیگران اقتصادی در سطح ملی و فراملی تأثیر آن را بر مسائل اقتصادی جامعه تحلیل کند.

هدف فراساتی

با کسب مهارت‌های نوشتاری، شفاهی، ادراکی و تولیدی زبان، از این مهارت‌ها برای حل مسائل یا رفع نیازهای خود در سطح جامعه و تحلیل موقعیت‌های پیچیده بهره بگیرد.

موضوع: اهداف دوره‌های تحصیلی در نهمصد و پنجاه و دومین جلسه شورای عالی آموزش و پرورش تاریخ ۱۳۹۷/۲/۱۰ به تصویب رسید.

سید محمد بطحایی
رئیس جلسه

مهدی نوید
دبیر شورای

اهداف دوره‌های تحصیلی مورد تأیید است.
حسن روحانی
رئیس جمهور و رئیس شورای عالی آموزش و پرورش